

OKRESNÁ PROKURATÚRA LUČENEC
F. Lehára 12, 984 80 Lučenec 1

Číslo: 3 Pv 34/18/6606-8
EEČ: 2-47-74-2019

Lučenec 21.10.2019

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. XXXXX

Trestný čin: trestný čin: výtržníctvo podľa § 202 odsek 1 Trestného zákona číslo 140/1961 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 553/2002 Zbierky zákonov

Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Lučenec

Podľa § 215 odsek 1 písmeno d (§ 9 odsek 1 písmeno g) Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
rodné priezvisko: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- trestný čin: výtržníctvo podľa § 202 odsek 1 Trestného zákona číslo 140/1961 Zbierky zákonov v znení zákona číslo 553/2002 Zbierky zákonov
štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

v čase o 21.40 hodine dňa 23.08.2003 v bare v XXXXX XXXXX so sekerou v ruke vykrikoval a vyhrážal sa zabitím XXXXX, narodenému XXXXX a tiež XXXXX, narodenému XXXXX a následne na to zaťal sekerou do stola a tiež poškodzoval zariadenie baru, čím XXXXX spôsobil škodu vo výške 5.000 Sk (165,97 €),

lebo trestné stíhanie je neprípustné, preto že tak ustanovuje medzinárodná zmluva.

Odôvodnenie:

Uznesením policajného orgánu PZ XXXXX zo dňa 23.08.2003 pod ČVS: XXXXX bolo podľa § 160 odsek 1 zákona číslo 141/1961 Zbierky o trestnom konaní súdnom (trestný poriadok) začaté trestné stíhanie vo veci trestného činu výtržníctva

podľa § 202 odsek 1 Trestného zákona číslo 140/1961 Zbierky účinného v čase spáchania skutku.

Uznesením policajného orgánu PZ XXXXX zo dňa 24.08.2003 pod ČVS: XXXXX bolo podľa § 163 odsek 1 Trestného poriadku číslo 141/1961 Zbierky v znení účinnom v čase spáchania skutku vznesené obvinenie XXXXX pre trestný čin výtržníctva podľa § 202 odsek 1 zákona číslo 140/1961 Zbierky v znení neskorších noviel účinného v čase spáchania skutku na tom skutkovom základe, že obvinený XXXXX v čase o 21.40 hodine dňa 23.08.2003 v bare v XXXXX so sekerou v ruke vykrikoval a vyhrážal sa zabitím XXXXX, narodenému XXXXX, bytom XXXXX, ulica XXXXX číslo XXXXX a tiež XXXXX, narodenému XXXXX, bytom XXXXX, ulica XXXXX číslo XXXXX a následne na to zaťal sekerou do stola a tiež poškodzoval zariadenie baru.

Počas výsluchu obvineného konaného dňa 28.08.2003 na Obvodnom oddelení Policajného zboru XXXXX bolo obvinenému XXXXX XXXXX rozšírené obvinenie o trestný čin násillia proti skupine obyvateľov a proti jednotlivcovi podľa § 197a odsek 1 Trestného zákona číslo 140/1961 Zbierky účinného v čase spáchania skutku.

Rozhodnutím Odboru hraničnej a cudzineckej polície XXXXX číslo XXXXX zo dňa 24.08.2003 bol XXXXX administratívne vyhostený z územia Slovenskej republiky a zároveň mu bol zakázaný vstup na územie Slovenskej republiky do 24.08.2013.

Uznesením vyšetrovateľa Okresného úradu justičnej polície Policajného zboru XXXXX zo dňa 17.12.2003 pod ČVS: XXXXX bolo trestné stíhanie podľa § 173 odsek 1 písmeno a) zákona číslo 141/1961 Zbierky o trestnom konaní súdnom, prerušené pre neprítomnosť obvineného.

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru XXXXX, úrad justičnej a kriminálnej polície zo dňa 13.01.2004 pod ČVS: XXXXX vyšetrovateľ PZ pokračoval v prerušenom konaní, nakoľko už neexistoval dôvod prerušenia.

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru XXXXX, úrad justičnej a kriminálnej polície zo dňa 16.01.2004 pod ČVS: XXXXX bolo trestné stíhanie podľa § 173 odsek 1 písmeno a) zákona číslo 141/1961 Zbierky o trestnom konaní súdnom, prerušené pre neprítomnosť obvineného.

Uznesením vyšetrovateľa Okresného riaditeľstva Policajného zboru XXXXX, úrad justičnej a kriminálnej polície zo dňa 15.04.2004 pod ČVS: XXXXX vyšetrovateľ PZ pokračoval v prerušenom konaní, nakoľko pominul dôvod prerušenia.

Uznesením vyšetrovateľa Okresného úradu justičnej polície Policajného zboru XXXXX zo dňa 15.06.2004 pod ČVS: XXXXX bolo trestné stíhanie podľa § 173 odsek 1 písmeno a) zákona číslo 141/1961 Zbierky o trestnom konaní súdnom, prerušené pre neprítomnosť obvineného.

Uznesením vyšetrovateľa Policajného zboru zo dňa 16.10.2019 pod ČVS: XXXXX vyšetrovateľ Policajného zboru pokračoval v prerušenom konaní, nakoľko pominul dôvod prerušenia.

V priebehu prípravného konania bol vypočutý jednak obvinený XXXXX, ako aj svedok poškodený XXXXX, svedok XXXXX, XXXXX, XXXXX a XXXXX, bola vykonaná ohliadka miesta činu a taktiež boli zabezpečené na vec sa vzťahujúce listinné materiály, a to najmä mandátna zmluva uzatvorená medzi XXXXX a XXXXX zo dňa 10.05.2003, mandátna zmluva uzatvorená medzi XXXXX a XXXXX zo dňa 10.10.2002 a sobášny list preukazujúci uzavretie manželstva XXXXX a XXXXX XXXXX.

Následne po vykonaní dostupných dôkazov boli vydané vyššie uvedené chronologicky zoradené uznesenia, kde po prerušení trestného stíhania a uplynutí doby administratívneho vyhostenia orgány činné v trestnom konaní nevykonali žiadne úkony smerujúce k zabezpečeniu účasti obvineného XXXXX na procesných úkonov.

Podľa § 215 odsek 1 písmeno d) Trestného poriadku, prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak je trestné stíhanie neprípustné podľa § 9 Trestného poriadku.

Podľa § 9 odsek 1 písmeno g) Trestného poriadku, trestné stíhanie nemožno začať, ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavená, ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva.

Významnou multilaterálnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná, je Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorý bol podpísaný desiatimi členskými štátmi Rady Európy dňa 04.11.1950, pričom platnosť nadobudol po ratifikácii členskými štátmi v septembri 1953. Dohovor nadobudol pre ČSFR platnosť dňa 18. marca 1992. Oznámenie ministerstva zahraničných vecí ČSFR o pristúpení k Dohovoru bolo publikované v Zbierke zákonov dňa 15. mája 1992 pod č. 209/1992 Zb. Týmto dňom sa stal Dohovor súčasťou právneho poriadku ČSFR. V súlade s článkom 153 Ústavy SR zo dňa 1. septembra 1992 prešli na SR práva a povinnosti z medzinárodných zmlúv, ktorými bola viazaná ČSFR, a to v rozsahu ustanovenom ústavným zákonom Českej republiky a Slovenskej republiky alebo v rozsahu dohodnutom medzi Slovenskou republikou a Českou republikou. Z toho vyplýva, že Slovenská republika sa znovu prihlásila k záväzkom, ktoré pre ňu ako pre jeden z nástupných štátov vyplývajú z Dohovoru a protokolov, ktoré ČSFR ratifikovala. Tieto záväzky potvrdila NR SR aj v uznesení zo dňa 3. decembra 1992. U nás došlo k včleneniu medzinárodných zmlúv o ľudských právach, vrátane Dohovoru, do vnútroštátneho právneho poriadku ustanovením § 2 ústavného zákona č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd ako ústavný zákon Federálneho zhromaždenia ČSFR. V zmysle tohto ustanovenia majú medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách ratifikované ČSFR prednosť pred zákonom. Na toto ustanovenie nadviazal článok 11 ústavy, podľa ktorého majú medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré SR ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, prednosť pred jej zákonmi, ak zabezpečujú väčší rozsah základných práv a slobôd. Následne 1. júla 2001 nadobudol účinnosť ústavný zákon č. 90/2001 Z. z., ktorým bol z ústavy vypustený článok 11 a ústava bola doplnená o článok 154c, v zmysle ktorého sú medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré

SR ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti ústavného zákona č. 90/2011 Z. z., súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd. Dohovor patrí do tejto kategórie medzinárodných zmlúv.

V prípade, ak sa jednotlivec domnieva, že Dohovor zaručuje väčší rozsah základných ľudských práv a slobôd ako zákon, môže vyžadovať od vnútroštátneho orgánu jeho priamu aplikáciu.

V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu k článku 154c ústavy, podľa ktorej Dohovor a judikatúra naň sa vzťahujúca predstavujú pre vnútroštátne orgány aplikácie práva záväznú výkladovú smernicu pre výklad a uplatňovanie zákonnej úpravy základných práv a slobôd zakotvených v druhej hlave ústavy, a tým normujú rámec, ktorý tieto orgány v konkrétnom prípade nemôžu prekročiť.

Podľa článku 6 odsek 1 Dohovoru, každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach a záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený. Z citovaného článku Dohovoru okrem iného vyplýva právo na to, aby každá vec bola prejednaná nezávislým súdom **v primeranej lehote**.

V trestných veciach sa rozhodné obdobie začína v deň, keď bola osoba oficiálne obvinená z trestného činu, pričom pojem „obvinenie“ uvedený v článku 6 odsek 1 Dohovoru má menej formálny obsah ako vo vnútroštátnom práve. Podľa Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý v poslednej inštancii aplikuje Dohovor „obvinením je oficiálne oznámenie príslušného orgánu danej osobe, že údaje spáchala trestný čin. Za koniec rozhodného obdobia sa považuje dátum prijatia konečného rozhodnutia vnútroštátneho orgánu bez ohľadu na to, na akej úrovni v rámci štruktúry štátnych orgánov bolo prijaté.

Primeranosť dĺžky konania je potrebné hodnotiť s prihliadnutím na konkrétne okolnosti prípadu. Európsky súd pre ľudské práva berie do úvahy skutkovú, právnu a procesnú zložitosť, správanie štátnych orgánov, účastníkov konania, ako aj to, aký význam malo konanie pre sťažovateľa. Ako skutkovo zložitú boli spomínaným súdom vyhodnotené prípady, v ktorých sa trestné konanie vyznačovalo obťažnosťou dokazovania, napríklad bolo potrebné vypočuť veľký počet svedkov. O právnej zložitosti možno hovoriť napríklad vtedy, ak bolo v konaní potrebné interpretovať medzinárodnú zmluvu. O procesnú zložitosť ide napríklad, ak je podaných mnoho návrhov v priebehu konania. Z hľadiska významu konania pre sťažovateľa všeobecne platí, že lehota konania v trestných veciach by sa mala posudzovať prísnejšie ako lehota konania v občianskych veciach so zreteľom na dôsledky, ktoré má takéto konanie na postavenie obvineného. Pokiaľ ide o správanie účastníkov konania, iba priesťah ktorý zavinil štát, môže viesť k záveru, že primeraná doba nebol rešpektovaná.

V zásade možno konštatovať, že Európsky súd pre ľudské práva považuje za neprimerane dlhé konanie už to konanie, ktoré presahuje dobu šiestich rokov. Podľa judikatúry zmluvných strán Dohovoru, napríklad v rozhodnutiach Berk verzus Nórsko, Európsky súd pre ľudské práva konštatoval, že pri konaní ktoré trvalo celkovo 7 rokov a 7 mesiacov, došlo v dôsledku zistenia neprimeranej dĺžky trestného konania

k zmierneniu trestu podľa vnútroštátneho práva, čo bolo dostatočnou náhradou za namietané porušenie.

Vzhľadom na obsah Dohovoru a osobitne jeho článkov 6, 13, 41 možno vo všeobecnosti konštatovať, že jeho signatári nešli v prípadoch porušenia ľudských práv a slobôd uvedených v článku 6 až tak ďaleko, že by trestné stíhanie páchatel'ov trestnej činnosti bolo možné vždy zastaviť len preto, že toto nebolo v primeranej lehote ukončené. Ani Európsky súd pre ľudské práva nevyvodil zo znenia článku 6 Dohovoru právo na zastavenie trestného stíhania, respektíve na zníženie trestu.

Na druhej strane vnútroštátna judikatúra niektorých členských štátov (napríklad Holandsko, Nemecko, Nórsko) vyvodzuje z prekročenia primeranej lehoty dôsledky pre chod trestného konania alebo pre rozhodnutie, v najzávažnejších prípadoch súdy trestné konanie zastavia, v menej závažných môžu zmierniť trest. Právo na zastavenie trestného konania alebo zníženie trestu vnútroštátne súdy v týchto krajinách opierajú o článok 6 odsek 1 Dohovoru.

Napriek tomu, že Dohovor neobsahuje žiadne ustanovenie, na ktoré by sa bolo možné odvolať ako na dôvod, na základe ktorého možno trestné stíhanie zastaviť, bolo by možné v celkom výnimočných až extrémnych prípadoch zastaviť trestné stíhanie s odkazom na článok 6 Dohovoru pri použití analógie. Takéto rozhodnutie orgánov činných v trestnom konaní je však potrebné vnímať ako celkom výnimočné riešenie, ktoré musí byť individuálne zdôvodnené s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu s prihliadnutím k záujmom obvinených na jednej strane, ale taktiež i k záujmom ďalších subjektov zúčastnených na strane druhej, ktorí majú taktiež právo na spravodlivý proces s obvineným, ktorý neodôvodnené prietahy nezapríčinil.

Podľa § 9 odsek 1 písmeno g) Trestného poriadku, trestné stíhanie nemožno začať, a ak už bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené, ak tak ustanovuje medzinárodná zmluva.

Napriek tomu, že Trestný poriadok neobsahuje výslovné ustanovenie o neprípustnosti trestného stíhania, ktoré by bolo dôsledkom porušenia článku 6 Dohovoru, neznamená to, že Dohovor je možné prehliadnuť najmä, keď ako to už bolo vyššie uvedené, má podľa Ústavy SR (článok 154c) prednosť pred zákonom.

Samotná dikcia Trestného poriadku v ustanovení § 9 odsek 1 písmeno g) vyjadrená slovami: ak tak ustanovuje, nemôže byť vykladaná iba tak, že neprípustnosť trestného stíhania musí medzinárodná zmluva výslovne ustanoviť. Tak je to stanovené napríklad pri niektorých medzinárodne uznávaných zásadách trestného konania ako je zákaz retroaktivity (článok 7 odsek 1 Dohovoru).

Ak sa teda dostane právo a povinnosť štátu pri stíhaní obvineného z trestného činu, výlučne z dôvodov na strane štátu, do tak extrémneho rozporu s právom obvineného na prejednanie jeho veci v primeranej lehote, ako tomu bolo v tomto prípade, zbavuje sa tým štát svojou nečinnosťou práva na stíhanie a potrestanie páchatel'a trestnej činnosti.

Po posúdení všetkých okolností daného prípadu možno konštatovať, že ide o extrémny prípad neúmernej doby trestného konania. V prvom rade je potrebné

konštatovať neobvyklú dĺžku konania. Obvinenie za spáchaný skutok bolo vznesené XXXXX XXXXX dňa 24.08.2003, teda **pred 16 rokmi**.

Mimoriadne dôležitou okolnosťou je to, že obvinený sa ani najmenšou mierou nepodielal na tejto extrémnej procesnej situácii. Skutočnosť, že obvinený XXXXX sa vrátil do svojej rodnej vlasti z dôvodu administratívneho vyhostenia v žiadnom prípade nemôže byť vnímaná v jeho neprospech, nakoľko orgány činné v trestnom konaní disponujú inštitútmi (dožiadanie cestou právnej pomoci), ktoré neboli v predmetnom trestnom konaní absolútne využité, aj keď v roku 2003 a po uplynutí doby administratívneho vyhostenia v roku 2013 bolo známe miesto pobytu obvineného. Taktiež orgány činné v trestnom konaní po roku 2013 nevykonali žiaden úkon smerujúci k zabezpečeniu účasti obvineného na procesných úkonoch (návrh na vydanie európskeho zatýkacieho rozkazu).

Na základe vyššie uvedených skutočností som dospel k záveru, že je namieste postupovať tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia, nakoľko predmetná trestná vec je už v súčasnej dobe z pohľadu dĺžky konania extrémnou, pričom nedošlo ešte ani k ukončeniu vyšetrovania a v jeho priebehu došlo k takému hrubému porušeniu práva stíhaných osôb, ktoré je garantované medzinárodnou zmluvou, že záujem na jeho ochrane prevažuje v tomto konkrétnom prípade nad záujmom a právom štátu na stíhaní a potrestaní páchatel'ov trestných činov.

Taktiež som sa zaoberal aj otázkou premlčania trestného stíhania, avšak vzhľadom k porušeniu práv stíhanej osoby vyplývajúcich z medzinárodných dohovorov je skúmanie premlčania nadbytočné a preto sa ním nebudem podrobnejšie zaoberať.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Marek Preták
prokurátor